

การสอนศาสนพิธีโดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

The Teaching of Religious Ceremonies Based on Puññakiriyaṅvatthu to
Develop the Learning and Teaching Achievement of the 3rd
Secondary School Students, Khe Ha Tha Sai School, Lak Si District,
Bangkok Province

พระมหาพิชยานันท์ ชยาภิจारी (ผลพฤษษา)¹ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ² สมชัย ศรีนอก³
Phramaha Phichayanan Chayapijaree (Polpheksa), Niwes Wongsuwas,
Somchai Srinok

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า 1. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร การฝึกในด้านพฤติกรรม การจัดระเบียบระบบความรับผิดชอบความเสียสละ การรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น การมีระเบียบวินัยเคารพกฎกติกาสังคม การเคารพสิทธิของผู้อื่น การตรงต่อเวลา การดำรงตนในสังคมอย่างเหมาะสม การฝึกในด้านจิตใจ ความตั้งใจ ตั้งใจ เอาใจใส่ในการเรียน อย่างมีสมาธิ หมั่นปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการความรู้ในองค์กร การฝึกหรือพัฒนาในด้านปัญญา การรู้ความจริง เริ่มตั้งแต่ความเชื่อ ความเห็น ความรู้ ความเข้าใจ ความหยิ่งรู้เหตุผล การรู้จักวินิจฉัยไตร่ตรอง ตรวจสอบคิดการต่างๆ สร้างสรรค์ การจัดการความรู้ การคิดวิเคราะห์ เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน

Received: 2022-06-05 Revised: 2022-06-19 Accepted: 2022-06-22

¹ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of Social Studies Teaching, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University. Corresponding Author e-mail: sairoong.bub@mcu.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

และหลังเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการสอนศาสนาพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ (Keywords): การสอนศาสนาพิธี; พัฒนาผลสัมฤทธิ์; การเรียนการสอน

Abstract

The research consisted of the following objectives: 1) to develop the learning activities, to study the learning achievement from the learning management based on Puññakiriyāvattu for the 3rd secondary school students of Khe Ha Tha Sai school, Lak Si district, Bangkok province. The results of the research work were as follows: 1) From the learning arrangement based on Puññakiriyāvattu for the 3rd secondary school students of Khe Ha Tha Sai school, Lak Si district, Bangkok province, it was found that students were trained in three aspects: 1) behavior training which were disciplines, responsibility, sacrifice, helping others, respecting the rules of the society, respecting other people's rights, punctuality, and behaving appropriately in the society; 2) mental training which included attentiveness, paying attention and concentrating to learning, self-improvement, including the arrangement of environment contributing to the knowledge management within the organization; and 3) intellectual training which included realizing the reality starting from beliefs, opinions, knowledge, understanding, reasoning, contemplating, examining, constructive thinking, knowledge management, and analyzing. The mean of the difference between the two scores was equal to 6.24. The t-test was equal to 31.324. The results found that the post-test had a higher score than the pre-test with a statistical significance at the 0.05 level, according to the assumption set.

Keyword: The Teaching of Religious Develop achievement Teaching

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา โดยจัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนและสถาบันการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกันและร่วมพัฒนาสังคมไทย เพื่อเป็นการหล่อหลอมคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพ เพื่อออกไปพัฒนาสังคมในอนาคต การที่จะปลูกฝังจริยธรรมให้กับเด็กนักเรียนเพื่อให้มีศีลธรรมอันดีงาม เป็นกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งในแต่ละสถานบันที่ทำหน้าที่ช่วยปลูกฝังเด็ก ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียน หรือสังคมโดยทั่วไป ล้วนแต่มีลักษณะและวิธีการปลูกฝังจริยธรรมที่แตกต่างกันออกไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระที่กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้โดยแบ่งออกเป็น 5 สาระการเรียนรู้ได้แก่ 1) สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม 2) สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 3) สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ 4) สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และ 5) สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันจากภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและ แรงกดดันจากภายใน จากสภาวการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สนอง และรองรับความท้าทายดังกล่าว นอกจากนี้ระบบการศึกษาเองก็มีปัญหาหลายประการที่เกิดจากระบบคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา กฎ ระเบียบ และการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการดำเนินการจัดการศึกษาที่ไม่สนองตอบเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ แม้ว่าตลอดระยะเวลาของการพัฒนาการศึกษา จะมีภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาปรากฏให้เห็น แต่ส่วนใหญ่เป็นผลสำเร็จในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ อาทิการเพิ่มอัตราการเข้าเรียนของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาที่ใกล้เคียงหรือสูงกว่าระดับ สากล จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น การกระจายโอกาสและ ความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐการผลิตและพัฒนากำลังคน ระดับกลางที่เชื่อมโยงกับตลาดงานผ่านระบบการศึกษาแบบทวิภาคีโดยภาพรวมระบบการศึกษายังมีปัญหาด้านคุณภาพ และมาตรฐานในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมก็ได้มีเป้าหมายสำคัญในด้านการพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านความซื่อสัตย์สุจริตการรู้จักพึ่งตนเองการมีวินัยตนเองซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงให้เป็นวิชาบังคับแก่นักเรียนทุกคนต้องเรียน ทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเพราะเป็นวิชาที่มีลักษณะพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดรู้จักตัดสินใจพร้อมทั้งรู้จักสร้างมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสถาบันสังคมมนุษย์กับมนุษย์มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัย มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีระบบเศรษฐกิจที่มีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ ยั่งยืน มีความมั่นคงทางพลังงาน มีการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล รักษาทุนธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศ สร้างความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อความร่วมมือในการพัฒนาภายใต้กรอบข้อตกลงต่าง ๆ ในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ทำให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั่วถึง ตรวจสอบได้ และปราศจากคอร์รัปชัน ซึ่งได้กำหนดให้การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการขับเคลื่อนแผนให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาการศึกษาของชาติจึงเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคน อันเป็นรากฐาน ของการพัฒนาประเทศในทุกกระบวน โดยมีกรอบทิศทาง การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) เป็นกรอบในการดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาประเทศในทุกกระบวนมีความสอดคล้องกัน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

บุญกิริยาวัตถุ 3 ที่ตั้งแห่งการทำบุญ, เรื่องที่จัดเป็นการทำความดี, หลักการทำความดี, ทางทำความดี *base of meritorious action; grounds for accomplishing merit*

1. ทานมัย บุญกิริยาวัตถุ ทำบุญด้วยการให้ปันสิ่งของ meritorious action consisting in giving or generosity
2. สีลมัย บุญกิริยาวัตถุ ทำบุญด้วยการรักษาศีล หรือประพฤติดีมีระเบียบวินัย meritorious action consisting in observing the precepts or moral behavior
3. ภาวนามัย บุญกิริยาวัตถุ ทำบุญด้วยการเจริญภาวนา คือฝึกอบรมจิตใจ meritorious action consisting in mental development (อง.สตตก. (ไทย) 23/34/33)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสอนศาสนาพิถี โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาวิธีการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในสาระการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งคาดว่าจะการจัดการเรียนการสอนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นผู้สมบูรณ์ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และด้านสติปัญญา และนำข้อมูลจากการวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อจัดการเรียนสอนให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลได้หรือไม่ พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอย่างเป็นระบบมากขึ้นนำไปสู่การพัฒนาคน การพัฒนางาน พัฒนาสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

- เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
- เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ เป็นการวิจัยด้วยรูปแบบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบบทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) คือ การวิจัยเชิงทดลอง เกี่ยวกับการสอนศาสนาพิธิ โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน โดยใช้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Desing)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 32 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบการสอนศาสนาพิธิตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ที่ปรับแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคู่มือการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบการเรียน แล้วนำผลการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) หาค่าวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-test) และ (Post-test) มีค่า IOC = 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าความเบี่ยงเบน (S.D.) วิเคราะห์หาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) และ วิเคราะห์หาค่า t-test

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การฝึกในด้านพฤติกรรม การจัดระเบียบระบบความรับผิดชอบความเสียสละ การรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น การมี

ระเบียบวินัยเคารพกฎกติกาสังคม การเคารพสิทธิของผู้อื่น การตรงต่อเวลา การดำรงตนในสังคมอย่างเหมาะสม การฝึกในด้านจิตใจ ความมุ่งมั่นตั้งใจ เอาใจใส่ในการเรียน อย่างมีสมาธิ หมั่นปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการความรู้ในองค์กร การฝึกหรือพัฒนาในด้านปัญญา การรู้ความจริง เริ่มตั้งแต่ความเชื่อความเห็น ความรู้ ความเข้าใจ ความหยั่งรู้ เหตุผล การรู้จักวินิจฉัยไตร่ตรอง ตรวจสอบคิดการต่างๆ สร้างสรรค์ การจัดการความรู้ การคิดวิเคราะห์ ขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นนำ คือ การเตรียมความพร้อมในการเรียนให้แก่ผู้เรียน เช่น การทบทวนความรู้เดิม การสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ที่จะตามมา

2) ขั้นกิจกรรม คือ การให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมที่เตรียมไว้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการเรียนของตน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์อภิปรายให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้นได้ในภายหลัง

3) ขั้นอภิปราย คือการให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

4) ขั้นสรุปและนำไปใช้ เป็นขั้นของการรวบรวมความคิดเห็น และข้อมูลต่างๆ จากชั้นกิจกรรมและอภิปรายมาประสานกันจนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน รวมทั้งการกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเอาการเรียนรู้ที่ได้ไปปฏิบัติหรือใช้จริงในชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 2 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน การสอนศาสนพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คนที่	ก่อนเรียน		เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60
	คะแนน	คะแนนร้อยละ	
1	9	45.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
2	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
3	9	45.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
4	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
5	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
6	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
7	8	40.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
8	9	45.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
9	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
10	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
11	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์

คนที่	ก่อนเรียน		เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60
	คะแนน	คะแนนร้อยละ	
12	9	45.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
13	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
14	6	30.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
15	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
16	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
17	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
18	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
19	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
20	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
21	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
22	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
23	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
24	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
25	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
26	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
27	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
28	9	45.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
29	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
30	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
31	10	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
32	9	45.00	ไม่ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้ตามหลัก
บุญกิริยาวัตถุ 3 เมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ตามการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดเกณฑ์ร้อยละ 60 มี
นักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 0 คน ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 32 คน

ตารางที่ 2 ผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน การสอนศาสนาพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตาม
หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คนที่	หลังเรียน		เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60
	คะแนน	คะแนนร้อยละ	
1	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
2	18	90.00	ผ่านเกณฑ์
3	20	100.00	ผ่านเกณฑ์

คนที่	หลังเรียน		เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60
	คะแนน	คะแนนร้อยละ	
4	16	80.00	ผ่านเกณฑ์
5	18	90.00	ผ่านเกณฑ์
6	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
7	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
8	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
9	18	90.00	ผ่านเกณฑ์
10	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
11	19	95.00	ผ่านเกณฑ์
12	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
13	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
14	15	75.00	ผ่านเกณฑ์
15	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
16	18	90.00	ผ่านเกณฑ์
17	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
18	19	95.00	ผ่านเกณฑ์
19	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
20	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
21	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
22	19	95.00	ผ่านเกณฑ์
23	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
24	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
25	18	90.00	ผ่านเกณฑ์
26	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
27	19	95.00	ผ่านเกณฑ์
28	17	85.00	ผ่านเกณฑ์
29	18	90.00	ผ่านเกณฑ์
30	20	100.00	ผ่านเกณฑ์
31	19	95.00	ผ่านเกณฑ์
32	17	85.00	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน การสอนศาสนาพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดเกณฑ์ร้อยละ 60 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 32 คน

ตารางที่ 3 ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน การสอนศาสนาพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	คะแนนหลังเรียน 20 คะแนน	คะแนน ผลต่าง		สรุปผล คะแนนก่อนเรียน และ คะแนนหลังเรียน
			D	D ²	
1	9	17	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2	10	18	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3	9	20	11		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4	10	16	6		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
5	10	18	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
6	10	17	7		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
7	8	17	6		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
8	9	17	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
9	10	18	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
10	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
11	10	19	9		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
12	9	17	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
13	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
14	6	15	9		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
15	10	17	7		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
16	10	18	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
17	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
18	10	19	9		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
19	10	17	7		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
20	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
21	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
22	10	19	9		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
23	10	17	7		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
24	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	คะแนนหลังเรียน 20 คะแนน	คะแนน ผลต่าง		สรุปผล คะแนนก่อนเรียน และ คะแนนหลังเรียน
			D	D ²	
25	10	18	8		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
26	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
27	10	19	9		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
28	9	17	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
29	10	18	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
30	10	20	10		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
31	10	19	9		หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
32	9	17	8	85	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน การสอนศาสนพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 คน ผลการทำแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ พบว่า นักเรียนทำคะแนนหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียนทั้ง 32 คน ดังนี้ นักเรียนที่มีคะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุดใ้จำนวน 9 คน คือ นักเรียนเลขที่ 3,10,13,17,20,21,24,26 และเลขที่ 30 มีคะแนนผลต่างหลังเรียนสูงขึ้นจากก่อนเรียน จำนวน 10 คะแนน แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของการสอนศาสนพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญ กิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้เป็นอย่างดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลัง ของการสอน ศาสนพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การจัดการ เรียนรู้	ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียน	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ค่าความ เฉลี่ย ของ ผลต่าง	t=test	Sig.
การจัดการ เรียนรู้ตาม หลักบุญ กิริยาวัตถุ 3	ก่อนเรียน	32	10.18	1.267	6.24	31.324	0.000
	หลังเรียน	32	16.42	1.417			

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน คะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 10.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.267 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 16.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.417 ค่าความเฉลี่ยของผลต่างเท่ากับ 6.24 และเมื่อทดสอบค่า t-test เท่ากับ 31.324 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการสอนศาสนาพิธี โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้ การสอนศาสนาพิธี โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนผลต่างหลังเรียนสูงขึ้นจากก่อนเรียน แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้แบบใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

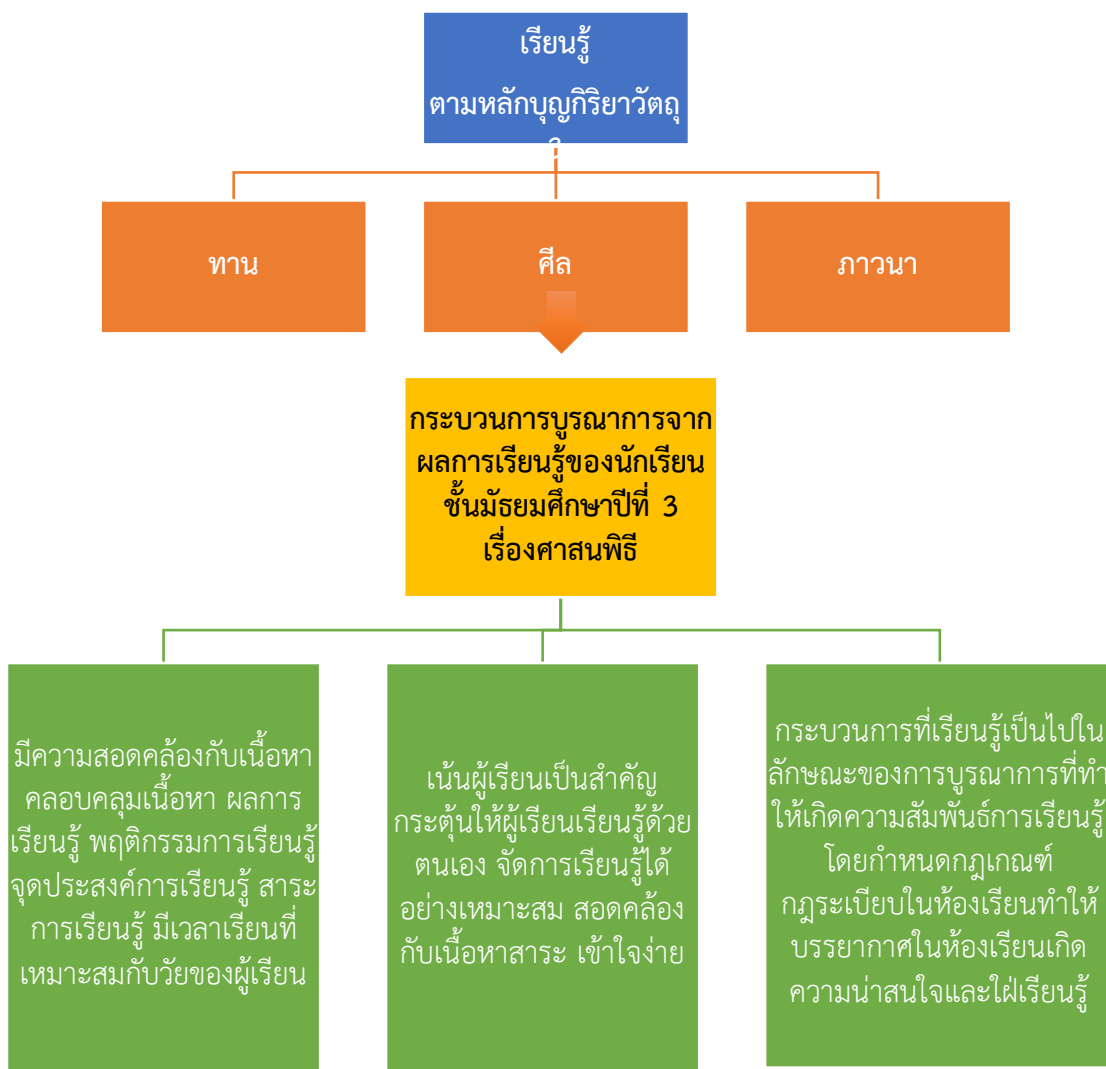
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการสอนศาสนาพิธี โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรม มีทักษะ เจตคติอยู่ในระดับที่ดี สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้บุญกิริยาวัตถุ 3 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ครอบคลุมเนื้อหา ผลการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ มีเวลาเรียนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ เข้าใจง่าย ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาที่ดีทางด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญาเป็นอย่างดี

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 เป็นกระบวนการที่เรียนรู้เป็นไปในลักษณะของการบูรณาการที่ทำให้เกิดความสัมพันธการเรียนรู้ โดยกำหนดกฎเกณฑ์กฎระเบียบในห้องเรียนทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเกิดความน่าสนใจและใฝ่เรียนรู้ เป็นตัวกำหนดให้นักเรียนเกิดความตั้งใจในการเรียนรู้ ตั้งมั่นในการร่วมกระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมนั้นๆ เมื่อ

นักเรียนมีสมาธิมีความมุ่งมั่นในการเรียน ผลที่ตามมาคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือตัวปัญญานั้นเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

การสอนศาสนพิธี โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำกิจกรรมต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และพื้นฐานเดิมของนักเรียนแต่ละคน

1.2 ควรจัดกิจกรรมกลุ่ม ที่มีการเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยให้รางวัลกับความสำเร็จของกลุ่ม

1.3 ก่อนการใช้คู่มือครูควรศึกษาวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนการสอน เช่น การจัดเตรียมกิจกรรม สภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมเพียงพอกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรม และเพื่อนำไปพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป

1.4 ควรจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับนักเรียนเท่าๆกัน โดยจัดให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงออกถึงความสามารถของตนที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน และเห็นคุณค่าในตัวเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำ และเป็นพี่ที่ปรึกษาที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

2.2 ควรนำผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ไปเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อื่นที่ไม่ได้ใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ในการจัดการเรียนรู้

2.3 ควรสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักบุญกิริยาวัตถุ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2551*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระครูปลัดกิตติวัฒน์ (เมธวัจน์ สีลภูโต). (2560). *การปฏิบัติบุญกิริยาวัตถุของพุทธศาสนิกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีพุทธศาสนิกชนวัดบางนานอก*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสนธรรมมหาบัณฑิต พระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาหนูไกร เตชวโร (สมนาม). (2560). *การจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา อำเภอมะเอย่ง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสนธรรมมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- กันตภณ หนูทองแก้ว. (2556). *การนำหลักบุญกิริยาวัตถุมาใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน อำเภอมะเอย่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2556*. งานวิจัย. สถาบันวิจัยญาณสังวร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- ศรีไพร จันทร์เขียว. (2559). การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาโดยพุทธวิธีบูรณาการ. วิทยานิพนธ์
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- พระราชรัตนมณี (บุญเทียม ญาณินโท). (2559). วิทยาการการสอนศีลธรรมของพระสงฆ์ ใน
มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. งานวิจัย. สำนักงานส่งเสริมบุคลากรสาย
วิชาการด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Lewis, Ramon. (2012). Classroom Discipline and Student Responsibility: Students'
View. *Teaching and Teacher Education*. 17(3), 307–319.